

Παλιό εσος

ΝΕΑΝΙΚΟ & ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ «ΑΓ. ΠΑΥΛΟΣ»
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

70

**Νεανικό & Μαθητικό Περιοδικό
των ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ
«ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ»**

**201 00 Ισθμός Κορίνθου
Τηλ. 27410-29663
www.apostolospavlos.gr**

Περίοδος Β΄, Χρόνος Ζ΄
(Περίοδος Α΄: 1994-1998)

ΤΕΥΧΟΣ 70 (116) • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

*Συντάσσεται από μαθητές των Εκπαιδευτηρίων
με την γενική επιμέλεια της Διεύθυνσης.*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ:

Ανδρέας Κουτσόπουλος, Φιλολόγος

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Σύλλογος «**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ**» Σ.Α.
Γέλωνος 9, 115 21 Αθήνα
Τηλ. 210 64 43 294

Τύποις: Γραφικές Τέχνες Σανιδιάς

Προσφέρεται δωρεάν

στα μέλη της Μαθητικής Κοινότητας
(μαθητές και εκπαιδευτικούς).

Στους Παραλήπτες που αποστέλλεται
«ο Πυρσός» (για ταχυδρομικά κ.ά. έξοδα),
ετήσια εισφορά 15 ευρώ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τα Χριστούγεννα των ορφανών.....	219
Το ΒΥΖΑΝΤΙΟ.....	221
Ο μικρός Φώτος.....	223
Το χιόνι	223
Ο παπαγάλος.....	224
Το καράβι.....	225
Από το ημερολόγιο ενός μαθητού.....	226
Οι χωριανοί.....	227
Χριστιανική καρδιά.....	228
Οι τέχνες.....	229
Ειδήσεις.....	230-231
Εκδηλώσεις Χαράς και Δημιουργίας.....	232-233
Ξενόγλωσσες σελίδες:	
• Holiday Trivial.....	234
• Coutûmes pour Noël.....	235
Οι Πρωτεργάται της Μεγάλης Ελλάδος.....	236
Περιεχόμενα του έβδομου τόμου (2013).....	237

Εξώφυλλο: «Η φυγή εις Αίγυπτον»

Οπισθόφυλλο: Εξώφυλλο Αναγνωστικού
Γ΄ Δημοτικού, Αθήναι 1947

ΕΟΡΤΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Στό Χριστουγεννιάτικο αυτό τεύχος, καταχωρήθηκαν, ως είδος μικρού αφιερώματος, μερικά και' έπιλογήν κείμενα από τὰ παλαιά Αναγνωστικά του Ο.Ε.Σ.Β. τὰ κυκλοφορηθέντα μετά τόν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η παρουσίαση –πιστεύουμε– είναι χρήσιμη γιά μέτρο σύγκρισης μέ τίς διδασκόμενες έλληνορθόδοξες άρχές πού μορφώνονταν τότε τὰ Έλληνόπουλα σέ σχέση και άναφορά μέ τό πώς «μορφώνονται» και «γαλουχοῦνται» στίς μέρες μας οί νέοι βλαστοί τής Πατρίδας.

Μήπως στό κατάντημα πού βρίσκεται σήμερα ή Παιδεία μας δέν φταίει ή άπομάκρυνση και ή άποκοπή άπό τίς διαιώνιες πηγές και τίς ζωογόνες ρίζες μας;

«Λύτρωσιν άπόστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ».

Κατά Χριστούγεννα

«Τά Χριστούγεννα τῶν Ὀρφανῶν»

Ο ξανθός επισκέπτης. Ἡ χρονιά τοῦ 1943, ὅπως ὅλες οἱ χρονιές τῆς Μαύρης Κατοχῆς, ἦταν φρικτή: πείνα, ἀρρώστια καί δυστυχία μάστιζαν τόν τόπο. Ὅτι καλό εἶχε ὁ τόπος τό ἔπαιρναν οἱ Γερμανοί· καί ὅ,τι ἄφηναν ἐκεῖνοι τό ἄρπαζαν οἱ Ἴταλοί καί οἱ Βούλγαροι.

Μέσα στή γενική αὐτή δυστυχία ὁ Θεοδωράκης καί ἡ Φανή ἦταν ὄρφανά ἀπό πατέρα· τόν σκότωσαν οἱ Γερμανοί στήν ἀρχή τό 43, γιατί τόν ἐπίασαν -ἔλεγαν- σέ μία σιδηροδρομική γέφυρα μέ χειροβομβίδες. Ἔτσι ἔμειναν τά δύο παιδιὰ μόνα στόν κόσμο μέ τή μητέρα τους, μόνα καί ἀπροστάτευτα.

Γι' αὐτό ἡ παραμονή τῆς μεγάλης ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων βρῆκε τό φτωχικό σπιτάκι -ἓνα δωμάτιο ὄλο- ὄλο- ἔρημο ἀπό πατέρα, ἀπροστάτευτο ἀπό μητέρα, ἄδειο ἀπό ὅ, τι φέρνει τή χαρά.

Τά δύο παιδιὰ -10 χρόνων τό ἀγόρι, 8 ἡ κορούλα- ἔκαναν τήν προσευχούλα τους καί κοιμήθηκαν νησιτικά, γιατί τό λίγο ψωμάκι τοῦ δελτίου τό εἶχαν φάει ἀπό τό ἀπόγευμα. Ποιός ξέρει τί ἀχνιστά ψωμιά νά ἔβλεπαν τά καημένα στόν ὕπνο τους!

Ἡ ἄμοιρη μητέρα ἀναψε τό καντήλι, γονάτισε κάτω ἀπό τά εἰκονίσματα καί παρακάλεσε τήν Παναγία καί τό θεῖο παιδάκι Της, τό μικρό Χριστούλη, νά λυπηθοῦν τά

ὄρφανά. Πῶς ἤρθαν τά ἐφετινά Χριστούγεννα! χωρίς τόν ἄνδρα τῆς!... Δάκρυα πλημμύρισαν τά μάτια τῆς πονεμένης μητέρας, πού ξέσπασαν σέ θρῆνο.

Αλλά ὁ θρῆνος τῆς ἔφερε κάποιο ἐλάφρωμα καί ἔτσι ἀποκοιμήθηκε κι ἐκεῖνη. Ὁρες πέρασαν καί ἡ κυρά Ἄννα ἦταν βυθισμένη στόν ὕπνο· κάποτε, σά σέ ὄνειρο, ἄκουσε νά χτυποῦν οἱ καμπάνες, πού καλοῦσαν τούς χριστιανούς στή μεγάλη γιορτή.

Θέλει νά σηκωθῆ, νά τρέξῃ στήν ἐκκλησία μέ τά ξυπόλυτα παιδάκια τῆς, ἀλλά δέν τά καταφέρνει νά ξυπνήσῃ, σάν νά ἦταν ναρκωμένη. Ὁ κόπος, ἡ ἀδυναμία καί ὁ πόνος τήν κρατοῦν δεμένη μέ ἄλυτα δεσμά.

Σέ λίγη ὥρα πάλι νόμισε, ὅτι χτύπησαν τή θύρα· ἦταν ὅμως τόσο βαρῦς ὁ ὕπνος τῆς, πού οὔτε τώρα τήν ἄφηνε νά σηκωθῆ.

Κάποιος πέρασε μέσα ἐλαφρά, σάν νά πατοῦσε στά νύχια, νά μήν τούς ξυπνήσῃ. Ποιός τάχα νά ἦταν;

Ὁ επισκέπτης προχώρησε δύο τρία βήματα καί ἔβραλε ἓνα χάρτινο κιβώτιο, ἓνα μεγάλο κιβώτιο, ἐπάνω στό τραπέζι τοῦ σπιτιοῦ. Ἄπλωσε ἔπειτα στά δύο παιδάκια τά ἀγγελικά του χέρια, πού εἶχαν στίς πα-

Κάθε μήνα

«Ὁ Πατήρ εὐδόκησεν· ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·
καί ἡ Παρθένος ἔτεκε, Θεόν ἐνανθρωπήσαντα· Ἀστὴρ μηνύει·
Μάγοι προσκυνοῦσι· Ποιμένες θαυμάζουσι· καί ἡ κτίσις ἀγάλλεται».
(Ἦμνος Χριστουγέννων)

λάμες κάποια παλιά ουλή. Τά χαιίδεφε και ένα φως ζωηρό, αλλά άπαλό και γλυκό χύθηκε γύρω και φώτισε σά γελαστός άνοιξιάτικος ήλιος· τούς χαμογέλασε και ένα άρωμα από ρόδα πλημμύρισε τό δωμάτιο.

Χριστέ μου! είπε, Σέ γνώρισα από τίς θείες πληγές Σου!

Και μέ καρδιά πλημμυρισμένη λαχτάρα και πόθο πετάχτηκε νά πέση στά πόδια Του νά τά άσπασθή, νά τά βράξη μέ τά δάκρυά της. Άλλά, όταν βρέθηκε όρθή, ό γλυκός και ξανθός Έπισκέπτης μετά ουράνια μάτια είχε χαθή.

Έκανε τό σταυρό της και έπειτα έριξε μιά ματιά στά παιδιά της· ή αναπνοούλα των άκούόταν έλαφρά· κοιμόνταν ήσυχα, σά σέ θείο παράδεισο, ευλογημένα από τά χέρια Έκείνου μέ τήν παλιά ουλή.

Όταν όμως τό βλέμμα της έπεσε στό τραπέζι, είδε εκεί επάνω ένα κιβώτιο χάρτινο, σάν εκείνο, πού άφησε ό θεϊός Έπισκέπτης. Μέ όλη τήν άδυναμία της έτρεξε και τό πήρε στά χέρια. Της φάνηκε πολύ βαρύ. Τό άνοιξε· ώ, τό θαύμα! χίλια δυό καλά.

Χριστέ μου! Χριστέ μου! είπε πάλι, και άρχισε νά φωνάζη μέ χαρά τά παιδάκια της.

Θοδωράκη, Φανή! Ξυπνήστε! Σηκωθήτε γρήγορα!

Και τά έπίανε πότε από τά πόδια, πότε από τά χέρια, νά ξυπνήσουν.

Τά δύο παιδιά ξύπνησαν τέλος από τό βαθύ πρωινό ύπνο και καθισμένα στό κρεβάτι έτριβαν τά ματάκια των.

Τί νά δοϋν στό κιβώτιο! Έπάνω ήταν δύο ζευγαράκια ύποδήματα, άκριβώς στό πόδι τους, ένα κοστούμι για άγόρι, ένα φορεματάκι ζεστό για κοριτσάκι, ένα ύφασμα μάλλινο για γυναικείο φόρεμα, δύο τόπια πολύχρωμα, μιά κούκλα και ένας σιδηρόδρομος, σιδηρόδρομος σωστός μέ μηχανή, σκευοφόρο και βαγόνια.

Από κάτω ήταν και δεύτερος θησαυρός, Κουτιά, χάρτινα και τενεκεδένια. Άλλα

είχαν κρέας, άλλα φάρια, άλλα συμυκνωμένο γάλα, άλλα νωπό βούτυρο, άλλα φυστίκια, γαλετάκια, ζάχαρη, σοκολάτα, σσάι καραμέλες.

Τά όρφανά τα έχασαν· ποιός τάχα νά έστειλε τά πολύτιμα αυτά πράγματα!

Και έκπληκτα ρώτησαν: - Ποιός τά έφερε αυτά, μητέρα;

Ό καλός Χριστός! Τόν είδα μέ τά μάτια μου!

Ό Θοδωράκης, άνυπόμονος, πήρε τό κοστούμι και άρχισε νά τό έρευνά. Σέ μιά τζέπη βρήκε ένα φάκελο.

Μανούλα, κοίταξε έδω, ένα γράμμα, είπε και τό έδωσε στή μητέρα του.

Τό άνοιξαν· είχε μέσα ένα χαρτονόμισμα τών 10 δολλαρίων και ένα σημείωμα, έλληνικά γραμμένο:

«Μιά οικογένεια από τόν Καναδά στέλνει τό μικρό αυτό δώρο σέ μιά έλληνίδα μητέρα και στά παιδάκια της».

Τήν ώρα εκείνη—είχε βγή πιά ό ήλιος— άνοιξε ή θύρα του σπιτιου και μπήκε μέσα ή κυρία Ευγενία, αδελφή του Έρυθρου Σταυρου. Έγύριζε από τή λειτουργία και πέρασε νά πει στήν κυρία Άννα για τό δέμα, πού είχε αφήσει περνώντας. Τό έστειλε ό Έρυθρός Σταυρός, πού στό όνομα του Χριστου φροντίζει για τούς δυστυχημένους όλου του κόσμου. Άλλά δέν είπε τίποτε, για νά μήν ταράξη τήν προσευχή τους.

Γονατισμένοι, μητέρα και όρφανά, εμπρός στα είκονίσματα, ευχαριστούσαν τό θείο παιδάκι, πού γεννήθηκε τήν μέρα εκείνη, για νά φέρη στον κόσμο τήν παρηγορία, τήν αγάπη, τήν καλωσύνη. Τό παρακαλούσαν ακόμη νά προστατεύη τήν άγνωστη και μακρινή εκείνη οικογένεια μέ τή γενναία χριστιανική καρδιά.

Θερμά δάκρυα, πού έλαμπαν σά διαμάντια, κατέβαιναν από τά μάτια τους.

Ν. Α. Κοντόπουλος (Από τό ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε΄ Δημοτικου. Αθήναι 1952)

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Τοῦ Ν. Α. Κοντόπουλος

Αποικία τῶν Μεγαρέων. Οἱ περισσότερες πόλεις χρεωστοῦν τὴν ἀκμὴ καὶ τὴν ἱστορία τους στὴν κατάλληλη τοποθεσία, πού ἰδρύθηκαν. Τέτοια εἶναι καὶ τὸ Βυζάντιο, ἀποικία τῶν Μεγαρέων.

Τὰ Μέγαρα ἦταν πόλη κοντὰ στὴν Ἄττική, μέ ὀνομαστὴ ἱστορία καὶ ναυτικὴ δύναμη. Μέ τὸν καιρὸ ὅμως πλήθυναν πολὺ οἱ κάτοικοι, καὶ ἡ χώρα, καθὼς ἦταν φτωγὴ, δέν μπορούσε νὰ θρέψη τόσο πληθυσμὸ· ἀναγκάζοταν λοιπὸν νὰ στέλνη στὰ μακρινὰ τα ξένα ἀποίκους, ὅπως ἔκαναν καὶ τόσες ἄλλες ἑλληνικὲς πόλεις.

Ἔτσι ἔστειλε καὶ ἐκεῖνους πού ἴδρυσαν τὸ Βυζάντιο. Οἱ ἀποικοί, λείει ὁ θρύλος, πρὶν ἀναχωρήσουν, ἐθεώρησαν φρόνιμο νὰ συμβουλευτοῦν τὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν. Πόλη νέα θὰ ἔχτιζαν, καὶ ὁ θεὸς, σοφότερος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, θὰ ἤξερε καλύτερα πού ἔπρεπε νὰ τὴ χτίσουν.

Οἱ ἀπεσταλμένοι δέν ἄργησαν νὰ φέρουν τὴν ἀπάντηση: «Νὰ χτίσετε τὴν ἀποικία σὰς κοντὰ στὴν πόλη τῶν τυφλῶν».

Ἡ ἀπάντηση τοῦ Μαντείου ἦταν σκοτεινὴ καὶ κανένας δέν ἤξερε οὔτε καὶ εἶχε ἀκούσει γιὰ τέτοια πόλη. Πίστευαν ὅλοι, ὅτι ὁ χρησμός ἔκρυβε κάποιον μεγάλο κἀλό, καὶ αὐτὸ τοὺς ἔβαλε σέ μεγαλύτερη σκέψη, γιὰ νὰ ἀνακαλύψουν τὴν πόλη τῶν τυφλῶν.

Μέ θάρρος λοιπὸν οἱ νέοι ἀποικοί ἀπέπλευσαν ἀπὸ τὴν πατρίδα. Ἀρχηγὸς τοὺς ἦταν ὁ Βύζας, ἓνας ἔξυπνος καὶ βαθυστόχαστος ἄνθρωπος.

Στὴν ἀρχὴ ἐπίαναν σέ κάθε λιμάνι τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης, γιὰ νὰ μά-

θουν ἀπὸ τοὺς ντόπιους γιὰ τὴν περιφημὴ ποιά πόλη τῶν τυφλῶν. Καὶ ἅμα ἔπαιρναν τὴ συνηθισμένη ἀρνητικὴ ἀπάντηση, συνέχιζαν ἀκατάβλητὰ τὸ κουραστικὸ ταξίδι.

Πέρασαν ἀπ' ὅλα τα λιμάνια, χωρὶς νὰ μπορέσουν νὰ φωτιστοῦν, καὶ ἄρχισαν νὰ πιάνουν καὶ στίς Ἀσίας τὰ παράλια. Ἔτσι ἔφτασαν στὴν Προποντίδα, χωρὶς οὔτε τώρα νὰ γίνουν πιὸ σοφοί.

Μερικοὶ ἄρχισαν νὰ χάνουν τὸ θάρρος τους, ἀλλὰ ὁ Βύζας δέν τοὺς ἄφηγε νὰ ἀπελπιστοῦν· ἡ Πυθία, τοὺς ἔλεγε, ξέρει περισσότερα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Κουρασμένοι ἔφτασαν στὴ Χαλκηδόνα, στὴ μικρασιατικὴ παραλία, πού κι αὐτὴ τὴν εἶχαν ἰδρύσει ἀποικοί ἀπὸ τὰ Μέγαρα.

Πολὺ εὐχαριστήθηκαν, πού ἀγκυροβόλησαν σέ δική τους πολιτεία. Θὰ μπορούσαν ἐπὶ τέλους νὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ πλοῖα, νὰ ξεκουραστοῦν, νὰ εὔρουν τροφίμα καὶ νὰ ζητήσουν πληροφορίες ἀπὸ φίλους τουλάχιστο καὶ δικούς τους. Οἱ Χαλκηδόνιοι πλοῦσια τους φιλοξένησαν, ὅπως ὁ ἀδερφός τὸν ἀδερφό, ἀλλὰ γιὰ πόλη τυφλῶν οὔτε αὐτοὶ εἶχαν ἀκούσει.

Ο Βύζας οὔτε τώρα ἔχασε τὸ θάρρος του· ὅλη νύχτα βασάνιζε τὸ νοῦ τοῦ ὁ χρησμός καὶ πρῶι πρῶι κατέβηκε στὴν παραλία. Κάθισε σέ μίαν ἄκρη καὶ συλλογιζόταν. Κάποτε σηκώνει τὰ μάτια του καὶ βλέπει ἓνα ὠραιότατο θέαμα, πού τὸ ἔκαναν μαγικὸ οἱ χρυσές του ἡλιοὺ ἀκτίνες. Μία θάλασσα στενὴ καὶ ὀλογάλανη ἀπλωνόταν ἐμπρός του, πού πιὸ κάτω τὴν

στένευαν πιά πολύ τὰ Δαρδανέλλια· μιά θάλασσα στενή πρὸς τὰ ἐπάνω, ὁ Βόσπορος, πού ἔβγαινε στὸν Εὐξείνιο, ἀπὸ ὅπου τα μύρια ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ κατέβαιναν. Ἡ ἀπέναντι ἀκτὴ μέ ἓνα μεγάλο κόλπο, ἀληθινὸς παράδεισος! Πλούσια βλάστηση ἀπὸ κάθε λογῆς φυτεία φανέρωνε τὰ κρυστάλλινα, πού τὴν πότιζαν, νερά. Ἐφτά λόφοι γύρω κύκλωναν τὸ μέρος, τὸ προστάτευαν ἀπὸ τοὺς ἄγριους καιροὺς καὶ ἐπέτρεπαν στὰ κυματάκια τῆς θάλασσας νὰ γλείφουν ἀπαλά ἀπαλά τα πόδια τῆς ξηρᾶς. Σωστὸ κλειδί τῆς θάλασσας πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ πρὸς τὰ κάτω. Ὅτι ἀκριβῶς χρειαζόταν σέ ἓνα θαλασινὸ λαὸ σάν κι αὐτοῦς.

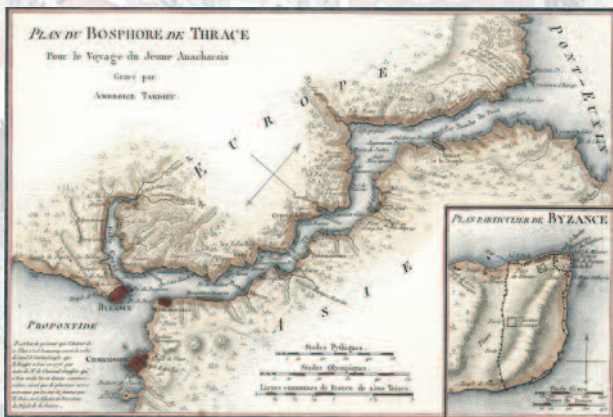
Τὸ ἀνοιχτὸ μάτι τοῦ Βυζαντινοῦ τὰ εἶδε ὅλα αὐτὰ καὶ δέν ἐχόρταινε καὶ ὁ βαθυστόχαστος ἀρχηγὸς θυμήθηκε τότε τὸ χρησμὸ καὶ μέ κρυφὴ λαχτάρα εἶπε μέσα του:

- Νὰ ὁ τόπος πού γυρεύομε. Ἡ πόλη τῶν τυφλῶν εἶναι αὐτὴ ἐδῶ ἢ Χαλκηδῶν, πού οἱ κάτοικοί της καὶ πατριῶτες μου λές καὶ ἦταν τυφλοί, δέν εἶδαν τὸ ἔξοχο μέρος νὰ ἰδρῦσουν τὴ δική τους πόλη!..

Κι ἔτρεξε καὶ ἀνακοίνωσε τίς σκέψεις του στοὺς συντρόφους του. Ὅλοι ἔμειναν σύμφωνοι. Οὔτε ἓνας δέν εἶχε ἀντίρρηση. Πέρασαν λοιπὸν ἀπέναντι καὶ ἔχτισαν γύρω στὸν κόλπο τὴν ἀποικία τους. Οἱ ἄποικοι ἀπὸ εὐγνωμοσύνη στὸν ἄξιο ἀρχηγὸ τὴν ὀνόμασαν ἀπὸ τὸ ὄνομά του Βυζάντιο.

Πρωτεύουσα τῆς Ἀνατολῆς. Χίλια περὶ τοῦ χρόνια πέρασαν ἀπὸ τὸν καιρὸ, πού ἦρθαν ἀπὸ τὰ Μέγαρα οἱ πρῶτοι ἄποικοι. Τὸ Βυζάντιο ἔγινε ἰσχυρὸ καὶ πλούσιο· εἶδε δόξες, ἀλλὰ εἶδε καὶ πολλοὺς ἐχθροὺς, πού ἐζήτησαν νὰ τὸ κατακτήσουν· μέ ὅλες ὁμως τίς καταδρομὲς ἔμεινε πάντα πλούσιο, ἀπὸ τοὺς φόρους πού εἰσέπρατταν ἀπὸ τὰ πλοῖα, πού ἀνέβαιναν ἢ κατέβαιναν τὸ Βόσπορο.

Σέ χίλια χρόνια ὕστερα, ἀνακάλυψε γιὰ δευτέρη φορά τὴν ἐπίκαιρη θέση τὸ μάτι ἑνὸς νέου βαθυστόχαστου ἀνθρώπου, τοῦ Ρωμαίου αὐτο-

κράτορα Κωνσταντίνου, πού ἦταν ἀπελπισμένος ἀπὸ τὴ λιπόψυχη Ρώμη. Δέν ἦταν μόνο προικισμένη μέ πολλὰ φυσικὰ χαρίσματα· ἦταν ἀκόμη τὸ κλειδί, πού ἔκρινε δύο ἡπείρους, Εὐρώπη καὶ Ἀσία, δύο κόσμους, ἀνατολὴ καὶ δύση. Καὶ τὴν ἔκανε πρωτεύουσά του, πρωτεύουσα τῆς Ἀνατολῆς.

Τὸ Βυζάντιο ἔχασε πιά τὸ ὄνομά του καὶ πῆρε νέο ὄνομα ἀπὸ τὸν ἰδρυτὴ «Κωνσταντινούπολης». Ὁλόκληρη ὁμως ἡ αὐτοκρατορία ὀνομάστηκε ἀπὸ αὐτὸ «Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία».

Καὶ ἡ πόλη μέ τὸ νέο ὄνομα κατόρθωσε νὰ γίνῃ ὄχι μονάχα κέντρο αὐτοκρατορίας, ἀλλὰ κέντρο ὅλου τοῦ κόσμου. Κράτησε, σάν ἄξια κόρη εὐγενικῆς μητέρας, ὀλομόναχη στὰ δυνατὰ της χέρια ἓνα νέο πολιτισμὸ, τὸ Βυζαντινὸ, καὶ ὕψωσε σέ δευτέρη ἀκμὴ τὴν Ἑλληνικὴ δόξα!

(Ἀπὸ τὸ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε΄ Δημοτικῶ, Ἀθῆναι 1952)

Ὁ μικρός Φῶτος

Τὸ μικρό χωριό τοῦ Φῶτου δέν εἶχε σχολεῖο. Ὁ μικρός Φῶτος, πού ἤθελε νά μάθη γράμματα, ὅπως ἔλεγε, πήγαινε στό σχολεῖο τοῦ ἄλλου χωριοῦ, πού ἦταν ἀρκετά μακριά.

Ἐνα βράδυ ὁ Φῶτος γύριζε ἀργά στό χωριό του. Τοῦ εἶχε πεῖ ἡ μητέρα του νά ψωνίσῃ καί εἶχε ἀργήσει.

Ἦτανε τό τέλος τοῦ Φθινοπώρου καί ὅταν ἔφτασε στό δάσος, εἶχε πέσει πυκνή ὀμίχλη. Ὁ Φῶτος μέ κόπο ξεχώριζε τό δρόμο. Εὐτυχῶς εἶχε περάσει τόσες πολλές φορές, ἀλλιῶς μπορούσε νά πάρῃ κάποιον ἄλλο δρόμο.

Ἐτσι καθώς προχωροῦσε, τοῦ φάνηκε πῶς ἀκουσε δεξιά του, μέσα σ' ἕνα χωράφι, φωνές καί βογκητά. Στάθηκε νά κοιτάξῃ ἀλλά δέν μπορούσε στήν τόση πυκνή ὀμίχλη τίποτε νά ξεχωρίσῃ.

Τότε φοβίθηκε καί ἄρχισε νά τρέχῃ μέ ὅλη του τή δύναμη, ἀλλά μιὰ γενναία σκέψη τόν ἔκαμε νά σταθῇ πάλι:

- Ὑπάρχει κάποιος, εἶπε μέσα του, πού ὑποφέρει καί ζητᾷ βοήθεια. Ἴσως μπορῶ νά τόν βοηθήσω. Πρέπει νά κοιτάξω νά ἰδῶ πού εἶναι.

Αὐτή ἡ σκέψη ξανάφερε ὅλο το θάρ-

ρος στό μικρό Φῶτο. Τά βογκητά ἐξακολουθοῦσαν. Γύρισε πίσω καί προχώρησε πρὸς τό μέρος, πού εἶχε φύγει. Πρόσεξε καλύτερα καί ξεχώρισε τή φωνή μικροῦ παιδιοῦ. Ὁδηγημένος ἀπό τή φωνή, δέν ἄργησε νά βρῇ ἕνα μικρό κοριτσάκι πεσμένο καταγῆς.

Ἀπό τήν ὀμίχλη εἶχε χάσει τό δρόμο καί εἶχε προχωρήσει στά χωράφια. Εἶχε πέσει μέσα σέ ἕνα ἀρκετά βαθύ χαντάκι. Ἐπειτα ἔδεσε τήν πληγή στό μέτωπό της μέ τό καθαρό μαντηλάκι της, πού βρῆκε στό τσαντάκι της. Ἐτσι τήν πῆρε ἀπό τό χέρι καί τήν ἔβγαλε ἀπό τό χαντάκι.

Τό κοριτσάκι ἔτρεμε καί δέν μπορούσε νά μιλήσῃ. Καί μόνο ὅταν προχώρησαν, εἶπε ὅτι τό μικρό σπιτάκι τῆς ἦτανε στήν ἀρχή τοῦ χωριοῦ. Πόσο φοβήθηκαν οἱ γονεῖς τῆς, μόλις τήν εἶδαν!

Ἡ μικρούλα ἔπεσε στήν ἀγκαλιά τῆς μητέρας της καί δέν μπορούσε νά μιλήσῃ. Ὁ Φῶτος ἐξήγησε τί συνέβη.

Σ' εὐχαριστῶ πολύ, πάρα πολύ, καλό παιδί, τοῦ εἶπαν οἱ γονεῖς.

Καί ὁ μικρός Φῶτος πῆγε στό σπίτι τοῦ εὐχαριστημένου.

ΧΙΟΝΙ

Τί καλά που ναι στό σπίτι μας
Τώρα πού ἔξω πέφτῃ χιόνι!
Τόν μπερντέ παραμερίζοντας
τ' ἄσπρο βλέπω ἐκεῖ συντόνι
νά σκεπάζῃ ὅλα τα πράματα
δρόμους, σπίτια, δέντρα, φύλλα.
Πόσο βλέπω μ'εὐχαρίστηση
μαζεμένη τόση ἀσπρίλα!

Ὅμως κοίτα, τουρτουρίζοντας
Τό κορίτσι ἐκεῖνο τρέχει.
Τώρα στάθηκε στήν πόρτα μας,
ψωμί, λέει πῶς δέν ἔχει,
πῶς κρυώνει πῶς ἐπάγωσε...
- Ἐλα μέσα, κοριτσάκι,
Τό τραπέζι μᾶς ἐστρώθηκε
κι ἄναμμένο εἶναι τό τζάκι!

Κ.Γ. Καριωτάκης

Ἀπό τό ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Γ' Δημοτικοῦ, Ἀθῆναι 1947

Ο ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ

Χάρισαν τῆς Λέλας ἕναν μικρό καταπράσινο παπαγάλο. Τί χαρές, πού ἔκανε ἡ Λέλα! Ἀμέσως ἡ Λέλα τόν ἔβγαλε Κοκό. Τοῦ ἀγόρασε ἕνα χρυσοῦ κλουβί καί τόν ἔβαλε μέσα.

Ὅλη τήν μέρα δέν κάνει τίποτ' ἄλλο, παρά νά περιποιοῦται τόν παπαγάλο της.

Πότε τόν ταΐζει, πότε τόν ποτίζει, πότε τόν χαϊδεύει, πότε παίζει μαζί του.

Μά καί τή νύχτα ἀκόμη ἡ Λέλα δέν κοιμᾶται, ἄν δέν πάρη τό κλουβί μέ τόν παπαγάλο κοντά στό κρεβάτι της. Γιατί μόλις ξυπνήσῃ τό πρωί καί πρὶν ἀκόμη ντυθῆ, ἐννοεῖ νά παίξῃ πρῶτα μέ τόν Κοκό της.

Μ' αὐτόν ὅμως τόν κύριο ἡ Λέλα παραμέλησε τά μαθήματά της καί ὅλα. Ἡ δασκάλα πού πηγαίνει σπίτι καί τῆς κάνει μάθημα, ἔχει μεγάλα παράπονα. Πότε ἡ Λέλα δέν καταλαβαίνει τήν ἀριθμητική καί πότε δέν προσέχει, ὅταν ἡ δασκάλα τῆς ἐξηγῆ τή γραμματική.

- Μά πού ἔχεις λοιπόν τό νοῦ σου; τῆ ρωτᾶ ἡ δασκάλα της.

- Ποῦ ἄλλοῦ παρά στόν Κοκό της! Ἀποκρίνεται ἡ μαμά.

Τῆ μαλώνουν, τῆς βάζουν τιμωρίες, μά γι' αὐτο δέν πολυσκοτίζεται ἡ Λέλα. Ἐνα μόνο πράγμα συλλογίζεται τώρα τό μικρό της μυαλό: Θά μιλήσῃ ὁ παπαγάλος της ἢ δέ θά μιλήσῃ;

Ἄλλοι τῆς λένε ναί, ἄλλοι ὄχι. Καί ἡ

Λέλα πότε ἐλπίζει καί πότε ἀπελπίζεται. Ὅστόσο ὁ Κοκός μένει βουβός. Ἐμφωνίζει μόνο καί κάπου κάπου σφυρίζει. Καμιᾶ ὅμως λέξη δέν πρόφερε ἀκόμη, ἄν καί ἡ Λέλα ὅλη μέρα τοῦ τρώει τ' αὐτιά, γιά νά τόν μάθῃ νά λέει: «Καλημέρα, Λέλα!.... Παπαγάλο, θέλεις καφέ;»

Μιά μέρα ἔτυχε νά πάῃ στό σπίτι της ἕνας καθηγητής τῆς ζωολογίας.

- Αὐτός θά ξέρῃ νά σοῦ πῆ, ἄν θά μιλήσῃ ὁ Κοκός, τῆς ψιθυρίζει ἡ μητέρα της.

Ἀμέσως ἡ Λέλα τοῦ φέρνει τόν παπαγάλο, γιά νά τόν ἰδῆ.

Τί λέτε, κύριε, θά μιλήσῃ;

Ναί, ναί, ἀπαντᾷ ὁ καθηγητής. Αὐτῆς τῆς ράτσας οἱ παπαγάλοι μιλοῦν. Μά ὁ δικός σας εἶναι ἀκόμη μικρός. Δέν πιστεύω νά εἶναι παραπάνω ἀπό δυό χρονῶ. Ἄμα πάῃ ἑπτά, τότε θά μιλήσῃ.

Μπά! Φώναξε καταλυπημένη ἡ Λέλα. Πρέπει νά γίνῃ ἑπτά χρονῶ γιά νά μιλήσῃ; Τά παιδάκια ἀπό ἑνός χρόνου μιλοῦν.

Μά ὁ παπαγάλος σας δέν εἶναι παιδάκι. Ἡ Λέλα νομίζει, πώς πρέπει νά περάσουν ὀκτώ χρόνια ἀκόμα, γιά ν' ἀκούσῃ μιᾶ λέξη ἀπό τόν Κοκό της γιατί δέν ξέρει νά κάμῃ τό λογαριασμό, ν' ἀφαιρέσῃ δηλαδή ἀπό τά ἑπτά τά δυό πού ἔχει ζήσει ὁ παπαγάλος. Τό διάστημα τῆς φαίνεται πολύ μεγάλο. Ἐλπίζει ὅμως, πώς καί ὁ σοφός καθηγητής μπορεῖ νά κάνει λάθος.

Δέ βαριέσαι! Λέει. Μπορεῖ καί τώρα νά μιλήσῃ. Ἐπειτα, ποιός ξέρει πόσο χρονῶ εἶναι; Μήπως τόν εἶδαμε, πού γεννήθηκε;

Ἔτσι τό ζήτημα τῆς ἡμέρας στό σπίτι τῆς Λέλας ἦταν, ἄν θά μιλήσῃ ὁ παπαγάλος ἢ ὄχι.

Ἐξαφνα μιά μέρα ἀκούστηκε νά μι-
λῆ... ποιός; ὁ Κοκός; ... Ὅχι ἕνας ἄλλος
παπαγάλος.

Τήν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Λέλα ἔκανε μάθη-
μα μέ τή δασκάλα της. Ἔτυχε νά εἶναι
μπροστά καί ἡ μαμά ἔξω στό διάδρομό
το χρυσό κλουβί μέ τόν παπαγάλο.

Ἔλα, πές τήν ἀριθμητική σου, εἶπε ἡ
δασκάλα.

Καί ἡ Λέλα ἄρχισε σάν παπαγάλος:

Δύο οἱ δύο τέσσερες, δύο οἱ τρεῖς ἔξι,
δύο οἱ τέσσερες ὀκτώ.

Στάσου τή σταμάτησε ἡ δασκάλα
της. Σιγά σιγά. Γιά πές μου: Ἄν πάρης
δύο αὐγά ἀπό δύο δραχμές τό ἕνα πόσο
θά πληρώσης; Ἡ Λέλα μιλιᾷ!

Μά τώρα δέν τό εἶπες παιδί μου;
Δύο οἱ δύο τέσσερες; Ἡ Λέλα ἔξακο-

λουθεῖ νά σωπαίνει.

Ὅριστε λοιπόν πού μίλησε ὁ παπα-
γάλος, λέει περιπαιχτικᾶ ἡ μητέρα της.

Ἡ Λέλα πετάχτηκε: Μίλησε; Πότε;
Ἐγώ δέν τόν ἄκουσα.

Ἄ, Λέλα μου, εἶπε ἡ μητέρα. Ὁ καλύ-
τερος παπαγάλος εἶσαι ἐσύ! Ἄμα μα-
θαίνης ἔτσι παπαγαλίστικα τήν ἀριθμη-
τική σου, τί θέλομε νά μιλήση ὁ Κοκός;
Ἔτσι κι αὐτός θά λήη λόγια, χωρίς νά τά
καταλαβαίνει. Τά λές ἐσύ, δέν πειράζει.
Γειά σου Λέλα μου παπαγαλάκι μου.

Ἡ Λέλα ἔμεινε μέ τό στόμα ἀνοιχτό
κι ὁ Κοκός ἀπό τό κλουβί τοῦ ἔβγαλε
μιᾷ στριγγιᾷ φωνή σᾶ νά τήν περίπαιζε.
Ἀπό τήν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Λέλα προσέχει
περισσότερο στή δασκάλα της καί δέ
λέει τό μάθημά της παπαγαλίστικα.

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Γλιστρᾶς καραβάκι,
γλιστρᾶς στόν ἄφρο
καί τ' ἄσπρο πανάκι
φουσκώνει ἔλαφρό.

Γλιστρᾶς καί θά φτάσης
στά ξένα ταχιά.
Ἔω! Μή μᾶς ξεχάσης
ἐκεῖ στά μακριά!

Στό ξένο ἀκρογιάλι
γιά μᾶς νά πονῆς,
γοργά νάρθης πάλι,
γοργά νά φανῆς.

Μακριά ἀπ' τό γιאלό μας.
Καθάριο, ἔλαφρό,
καράβι δικό μας
γλιστρᾶς στόν ἄφρο.

ΜΙΑ ΕΥΓΕΝΙΚΙΑ ΨΥΧΗ

Σήμερα τό πρωί ακριβώς μου δόθηκε ευκαιρία νά γνωρίσω καλά το φίλο μου τόν Άντωνάκη. Όταν μπήκα στήν τάξη, δέν είχε έρθει ακόμη ο δάσκαλος και είδα τρία τέσσερα παιδιά νά πειράζουν τόν καημένο το Διαμαντή, αυτόν μέ τά ξανθά μαλλιά, πού έχει βγαλμένο τό ένα του χέρι και δέ μπορεί νά τό κουνήσει. Η μητέρα του είναι φτωχή και πουλεί λαχανικά στους δρόμους.

Τά κακά εκείνα παιδιά χτυπούσαν τό Διαμαντή μέ τούς χάρακες, τόν έσπρωχναν και τόν έλεγαν σακάτη, κάνοντας κι αυτά τόν κουλό. Κι' αυτός, όλομόναχος στήν άκρη του θρανίου, τούς άκουε κατάκλωμος, κοιτάζοντας μέ βλέμμα παρακλητικό, πότε τόν ένα και πότε τόν άλλο, για νά τόν αφήσουν ήσυχο. Αυτοί όμως τόν πείραζαν περισσότερο, ώπου άρχισε νά κοκκινίζει και νά τρέμη ολόκληρος από τό θυμό του.

Έξαφνα ο Φάνης, τό χειρότερο παιδί τής τάξης πού τόν είχαν διώξει από ένα άλλο σχολείο, άρχισε νά περιγελαί και τή μητέρα του Διαμαντή. Έκανε πώς κρατεί δυό καλάθια στό χέρι, όπως ακριβώς και η μητέρα του Διαμαντή, όταν έρχοταν στήν πόρτα του σχολείου και περιμενε τό παιδί της νά σχολάση. Τώρα αυτή είναι άρρωστη. Μερικοί άρχισαν νά γελούν δυνατά. Τότε ο Διαμαντής έχασε τήν υπομονή του. Άρπαξε τό σπόγγο και τόν πέταξε μέ όλη του τή δύναμη επάνω στό Φάνη. Αυτός όμως, προφυλάχτηκε κι ο σπόγγος πέρασε μπροστά από τό πρόσωπο του δασκάλου, πού κείνη τή στιγμή έμπαινε στήν τάξη.

Ο δάσκαλος, γλωμός ανέβηκε στήν έδρα και ρώτησε άμέσως μέ φωνή ταραγμένη:

- Ποιός τό έχασε αυτό; Κανείς δέν απάντησε.

Ο Δάσκαλος φώναξε πάλι ύψώνοντας περισσότερο τή φωνή:

- Ποιός ήταν;

Τότε ο Άντωνάκης πού είχε μπει στήν αίθουσα λίγες στιγμές πριν μπει ο δάσκαλος και δέν είχε προφτάση νά υπερασπίση τόν δυστυχημένο τόν Διαμαντή, σηκώνεται από τή θέση του και λέει άποφασιστικά:

- Έγώ, κύριε!

Ο Δάσκαλος τόν κοίταξε, κοίταξε και τούς σαστισμένους μαθητές. Έπειτα είπε μέ ήρεμη φωνή:

- Ο ένοχος δέν θά τιμωρηθί. Άς σηκωθί επάνω.

Ο Διαμαντής τότε σηκώνεται και αρχίζει νά λήη κλαίοντας:

- Μέ χτυπούσαν, κύριε, και μέ πείραζαν. Έγώ έχασα τόν νού μου και πέταξα

...

- Κάθισε! είπε ο δάσκαλος. Νά σηκωθούν αυτοί, πού έκαμαν όλη αυτή τή σκηνή! Σηκώθηκαν τρία τέσσερα παιδιά.

- Έσείς, τούς είπε ο δάσκαλος, πειράξατε ένα συμμαθητή σας, χωρίς νά σάς κάμη τίποτε. Πειράξατε ένα δυστυχημένο, χτυπήσατε ένα αδύνατο και άπροστάτευτο παιδί. Έκάματε μιά πράξη από τίς πιό ταπεινές και πιό πρόστυχες. Ντροπή σας!

Μόλις είπε αυτά, κατέβηκε στά θρανία, έπίασε από τό σαγόνι τόν Άντωνάκη, πού καθόταν μέ τό κεφάλι σκυμμένο, του σήκωσε τό πρόσωπο τόν κοίταξε στά μάτια και του είπε:

- Έσύ έχεις ευγενική ψυχή!

Ο Άντωνάκης μέ τήν ευκαιρία αυτή φιθίρισε κάτι στό αυτί του δασκάλου. Και αυτός γυρίζοντας στους ένόχους είπε άπότομα:

- Σας συγχωρώ!

ΟΙ ΧΩΡΙΑΝΟΙ

*Όλοι μας γνωριζόμαστε από ανήλικα παιδιά·
Μέ τό μικρό του τ' όνομα ό ένας τόν άλλον κράζει.
Στά μυστικά μας δέν μπορεί νά βάλουμε κλειδιά,
ξέρει ό καθένας στ' άλλουνοῦ τά μάτια νά διαβάζη.*

*Σάν όπως τά τρεχούμενα μοιράζουμε νερά
καί τά σπαρτά ποτίζουμε καθείς μέ τήν άράδα,
έτσι τίς μοιραζόμαστε καί θλίψη καί χαρά,
γιά βρέχει σ' όλο το χωριό, γιά σ' όλο είναι λιακάδα!*

*Γάμος; Άστράφτη από χαρά καί γέλιο τό χωριό
κι άντιλαλεί τό νυφικό τραγούδι πέρα ως πέρα.
Θάνατος; Όλοι θλιβεροί· κι άπ' τό καμπαναριό
κατάμαυρο ή καμπάνα μᾶς τόν βάφει τόν άγέρα.*

*Διάπλατα τίς έξώπορτες ή καλωσύνη άνοι
καί στό παλάτι τοῦ τρανοῦ καί στοῦ φτωχοῦ τήν τρούπα·
κι όποιος περάση κι όποιος μπῆ, γιορτή- καθημερινή,
θά βρῆ στρωμένο καναπέ, θά βρῆ γλυκό στόν κούπα.*

*Χώρα άπ' τίς έγνοιες τῆς ζωῆς. Τούς χάρους τούς πικρούς,
μές' στίς καρδιές μᾶς έχομε παντοτινόν Άπρίλη,
κι' όσες τσουκνίδες βγαίνουνε μονάχες στους άγρούς,
έκει ξεμοναχιάζονται πνιχτές στό χαμομήλι...*

Γεώργιος Άθάνας

(Άπό τό ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε' Δημοτικού. Άθήναι 1952)

Χριστιανική καρδιά

Οἱ κάτοικοι μιᾶς μικρᾶς κωμοπόλεως ὑποφέρουν τά πάνδεινα. Αἱ γεωργικαί ἐργασίαι ἀπετύγχανον πάντοτε ἔνεκα τῆς ἀνομβρίας. Ἐργασίαι δέ ἄλλαι, ἵνα προσπορισθοῦν τά ἀπαιτούμενα διά νά ζήσουν, δέν ὑπῆρχον. Ἡ πείνα ἐμάστιζε τούς δυστυχεῖς ἀνθρώπους. Οἱ γεωργοί ἰδίως ἐκινδύνευον νά ἀποθάνουν ἐκ πείνης. Ἦτο λοιπόν ἀπόλυτος ἀνάγκη νά τύχουν βοηθείας ἀπό τούς εὐποροῦντας κατοίκους τῆς κωμοπόλεως. Ὁ ἐφημέριος ὠμίλησεν ἀπό τόν ἄμβωνα πρὸς τούς ἐνορίτας τοῦ περιέλεημοσύνης καί τούς συνεβούλευσε νά συνδράμουν τούς δυστυχεῖς ἕκαστος κατὰ δύναμιν.

Μετά τήν ὁμιλίαν τοῦ ἱερέως πολλοί προσῆλθον συγκινηθέντες καί προσέφερον τόν ὀβολόν των. Μεταξύ αὐτῶν παρετήρησεν ὁ ἱερεὺς καί νεάνιδα τυφλήν, πάμπτωχον, νά ὀδηγῆται πλησίον του καί νά προσφέρῃ ποσόν ἀνώτερον ἀπό πάντα ἄλλον.

- Ὅχι, κόρη μου, εἶπεν εἰς αὐτήν ὁ ἱερεὺς, ὡς πτωχή καί ἀόμματος, σύ ἡ ἰδία εἶσαι ἀξία ἐλεημοσύνης. Δέν εἶναι ὀρθόν σύ νά προσφέρῃς. Ἄν δέ ἐπιμένῃς νά συνδράμῃς, δέχομαι τό ἥμισυ τῆς προσφορᾶς σου, διότι εἶναι μεγάλη ὀλόκληρος.

- **Ε**ἶναι ἀληθές, πάτερ, ἀπήντησεν ἡ νεάνις, ὅτι εἶμαι δυστυχῆς τυφλή, ἀλλά πτωχή δέν εἶμαι. Εἰς τό σχολεῖον τῶν τυφλῶν, ὅπου ἐσπούδασα, ὅταν ἔχασα τό φῶς μου, ἔμαθον νά πλέκω καλάθια. Τώρα, δόξα τῷ Θεῷ, διά τῆς ἐργασίας μου κερδίζω τά ἀναγκαῖα εἰς ἐμέ.

Ἐργάζομαι εἰς τό σκότος καί τήν νύχτα δέν μου χρειάζεται φῶς. Ἡ δέ προσφορά μου εἶναι ἡ οἰκονομία μου ἐκ τοῦ λύχου. Παρακαλῶ λοιπόν νά τήν δεχθῆτε. Γνωρίζω πόσον ὑποφέρουν οἱ πτωχοί! Πρίν μάθω νά πλέκω καλάθια, ἐγύριζον νυχθημερόν ζητοῦσα ἐλεημοσύνην. Δέν θά λησμονήσω ποτέ τάς περιφρονήσεις τῶν διαβατῶν καί τούς πικρούς των λόγους. Μόνον ὁ Θεός καί ἐγώ γνωρίζομεν πόσον ἐβασανίσθην κατὰ τάς ψυχρᾶς ἐκείνας νύχτας. Ἡμίγυμος καί ἀνυπόδητος, τρέμουσα καί πεινώσα, διηρχόμην αὐτάς ἄπνους εἰς τάς δημοσίας ὁδοῦς. Ἡ καρδιά μου κλαίει, ὡσάκισ περί τῶν πτωχῶν ἀκούω· παρηγορεῖται δέ καί ἐφραίνεται, ὡσάκισ δύναμε νά τοῖς προσφέρω μικρᾶν βοήθειαν.

Απαντες ἐθαύμασαν τήν χριστιανικήν ἀρετήν τῆς τυφλῆς νεάνιδος. Ὁ δέ ἱερεὺς, ἐνῶ πάντες ἠπόρουν καί ἐθαύμαζον τήν τυφλήν, ἐφώνησεν:

- Ἰδοῦ, φίλτατοι ἀδελφοί, διατί ὁ Ἰησοῦς μᾶς εἶπεν: «ὅτι τῶν πτωχῶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν!».

Τό παράδειγμα τῆς ἀομμάτου κόρης καί ἡ κατανυκτική του ἱερέως λόγιοι ἔκαμαν τούς παρευρεθέντας νά συμπαθήσουν τούς πτωχοῦς. Ἀμέσως αἱ συνεισφοραὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν καί οἱ πτωχοί τῆς πόλεως ἐξοικονομήθησαν. Ἡλόγουν δέ ὅλοι τους εὐργέτας των καί πρό πάντων τήν τυφλήν νεάνιδα.

(Διασκευή) Λέων Μελάς
(Ἀπό τό ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
Ε' Δημοτικοῦ. Ἀθῆναι 1952)

ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ

Δίχως τό χωριάτη
θάχαμε σταράκι;
Άπ' τό στάχυ βγαίνει
τό γλυκό τ' άλεύρι,
ποῦ τό παίρνει ή μάνα
καί φωμί ζυμώνει.
Κι όλοι θά πεθάνουν,
όλοι άπό τήν πείνα,
τό χωράφι άν πάψη
ό σκαφτιάς νά όργώνη.

.....

Ποῦ θέ νά κοιμόσουν,
πές μου, δίχως σπίτι;
Έχει τόση γλύκα
ή σπιτίσια ζέστη,
σάν μαζεῦοντ' όλοι
γύρω στό τραπέζι!
Μά καί πάλι, πές μου,
δίχως καρβουνιάρη
θάβραζεν ή σούπα,
στή φωτιά ποῦ παίζει;

.....

Δίχως τίς ύφάντρες
Ροῦχο θά γινόταν;
Μά καί κείνο πρέπει
Ράφτης νά τό ράψη!
Σά θαρθή ό χειμώνας
Κι ό βοριάς σφυρίζει,
Δίχως πανωφόρι
Πώς θά βγαίνομ' έξω,
Ποῦ παγώνει ή μύτη
Κι όλο κοκκινίζει;

Κάθε τέχνη άξιίζει
Νά τήν άγαποῦμε.
Μας χρειάζοντ' όμοια
Ό σκαφτιάς κι ό ράφτης
Κι όμοιά μας δουλεύει
Κι ό φτωχός τσαγκάρης.
Ναί, καμιά δέν πρέπει
νά καταφρονοῦμε.
Άπ' αὐτές τίς τέχνες
Όλοι έμεῖς δέ ζοῦμε;

για σας τους εφήβους

ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

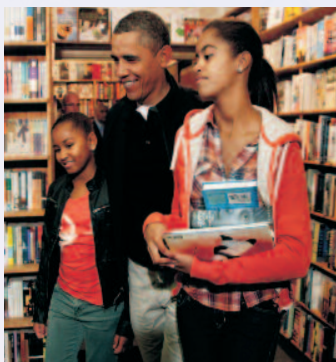
ΣΤΟ ΟΥΜΥΑΚΟΝ ΤΗΣ ΣΙΒΗΡΙΑΣ η θερμοκρασία το χειμώνα φθάνει στους 68 βαθμούς υπό το μηδέν! Είναι το πιο παγωμένο χωριό της γης. Για να αντέξουν οι κάτοικοι μέχρι στους - 68° C φορούν καπέλα από δέρμα πολικής αλεπούς και μπότες

από δέρμα ταράνδου με γούνινη επένδυση. Η οικογένεια Ιβανόφ με τις παραδοσιακές στολές τους στο εορταστικό τραπέζι καλωσορίζουν τους επισκέπτες στον «πόλο του ψύχους».

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΨΩΝΙΑ ΤΟΥ

ο αμερικανός Πρόεδρος Ομπάμα άρχισε ήδη. Επέλεξε το Σάββατο των μικρών επιχειρήσεων, όπως ονομάζεται η ημέρα που έχει θεσπιστεί για να βοηθήσει τους μικρούς καταστηματάρχες. Έτσι ο Ομπάμα βγήκε με τις δύο κόρες του και πήγαν σε ένα βιβλιοπωλείο όπου αγόρασε πολλά βιβλία για όλες τις ηλικίες.

ΒΛΕΠΕΤΕ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ή στον Υπολογιστή σας εκπομπές σχετικά με τα σπορ; Να ξέρετε ότι με αυτό τον τρόπο και οι ίδιοι γυμνάζεστε! Έτσι, τουλάχιστον, λέ-

νε Αυστραλοί επιστήμονες, υποστηρίζοντας ότι η παρακολούθηση αγώνων ανεβάζει τους σφυγμούς της καρδιάς, το ρυθμό της αναπνοής, τη ροή του αίματος κ.ά. Πάντως σπεύδουν να εξηγήσουν ότι όλα αυτά δεν υποκαθιστούν την άσκηση.

«**BAY PSALM BOOK**» ένα βιβλίο με ψαλμούς του Δαβίδ, που τυπώθηκε το 1640 στο Καίμπριτζ της Μασαχουσέτης επωλήθη αυτές τις μέρες στη Νέα Υόρκη έναντι 14,2 εκατομμυρίων δολαρίων! Έτσι κατέρριψε το ρεκόρ δημοπρασίας στον κόσμο, που είχε το βιβλίο «Πουλιά της Αμερικής» από το Δεκέμβριο του 2010 με 11,5 εκατ. δολάρια.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΕΤΩΝ 94! Σαν μυθιστόρημα μοιάζει η ζωή του Ελληνοκύπριου Κων. Γεωργιάδη, που είναι ο γηραιότερος τελειόφοιτος Πανεπιστημίου, αφού απέκτησε πτυχίο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης στα 94 χρόνια του!

Γεννημένος το 1919 αναγκάζεται από μικρός να αφήσει τα γράμματα και να εργαστεί. Στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μάχεται στο πλευρό των Βρετανών στη Μέση Ανατολή. Αλλά, αυτό που πάντα ήθελε ήταν μια θέση στο Πανεπιστήμιο. Και αφού γράφτηκε το 1995 και αποφοίτησε από Εσπερινό Γυμνάσιο, το 2009 εισήχθη στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και πρόσφατα απέκτησε Πανεπιστημιακό Πτυχίο. Είναι λίγο να του πούμε ως επιστήμων να τα εκατοστήσει;

«ΠΡΑΣΙΝΟ» ΦΟΡΤΗΓΟ ΠΛΟΙΟ σχεδίασαν οι ειδικοί νορβηγικής εταιρείας με τη δύναμη του... ανέμου. «Το πλοίο του ανέμου» καταναλώνει 60% λιγότερα καύσιμα. Λόγω του σχεδιασμού του εκμετα-

λεύεται τον άνεμο για την κίνησή του και κινείται σα να έχει πανιά. Διαθέτει, όμως, και κινητήρα υδροποιημένου φυσικού αερίου. Η εταιρεία εμπνεύστηκε το πρωτοποριακό αυτό σχέδιο από την αεροναυπηγική.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΥΑΛΩΤΟΙ. Έχουμε πραγματοποιήσει άπειρες εφευρέσεις στον αέρα, στα βάθη των ωκεανών και έξω από τον πλανήτη γη έχουμε κάνει περιπάτους στο φεγγάρι και στο διάστημα. Σε ένα δευτερόλεπτο μπορούμε να επικοινωνούμε με το Τόκυο και το Σύνδευ. Και τι δεν έχει κάνει ο άνθρωπος με τη λογική που του έδωσε ο Θεός.

Και ενώ με όλα αυτά νοιώθουμε ότι κατά κάποιον τρόπο είμαστε μικροί θεοί, αιφνιδίως δεχόμαστε ένα πλήγμα, που μας επαναφέρει στην πραγματικότητα και μας αποδεικνύει πόσο περιορισμένη είναι η δύναμή μας. Τις τελευταίες μέρες βρισκόμαστε μπροστά σε μεγάλα πλήγματα, που μας δημιουργούν την αίσθηση ότι είμαστε γυμνοί σαν τα σκουλήκια. Ένας ισχυρός τυφώνας π.χ. σάρωσε μια ολόκληρη πόλη στις Φιλιππίνες, που ακόμη δεν έχουν με-

τηρηθεί πόσες χιλιάδες είναι οι νεκροί που άφησε. Η Αμερική, η ισχυρότερη δύναμη του πλανήτη, είναι και αυτή εντελώς ανίσχυρη όταν τα φυσικά φαινόμενα ισοπεδώνουν πόλεις και πνίγουν τους κατοίκους της. Ο άνθρωπος δεν έχει τρόπο, εδώ, να επηρεάσει τον άνεμο και τη βροχή... Αδύνατα, ευάλωτα πλάσματα είμαστε τελικά και ας το ξεχνάμε όταν έχουμε ξαστεριά. Ιδίως ας μη ξεχνάμε ότι: «πῦρ, χάλαζα, κίων, κρύσταλλος, πνεῦμα καταϊγίδος, τά πιοῦντα τόν λόγον Αὐτοῦ» (Ψαλμός Δαβίδ).

εΚδηλώσεις χαράς

Η Γ΄ Γυμνασίου, στα πλαίσια του μαθήματος των Θρησκευτικών, διεξήγαγε ένα πενήθήμερο αφιέρωμα στην Αγία Γραφή. Οι συμμαθητές μας μας μίλησαν για την αξία της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης. Μέσα από παραδείγματα και μαρτυρίες πολλών αγίων και λογίων ανθρώπων ανά τους αιώνες μας υπέδειξαν το λόγο του Θεού ως ασφαλή οδηγό στα σημαντικά θέματα της ζωής αλλά και ως πηγή παρηγοριάς και δύναμews. Στο τέλος του αφιερώματος η Διεύθυνση του Σχολείου μας δώρισε σε όλους μας, μαθητές και καθηγητές, από ένα αντίτυπο της Καινής Διαθήκης (σε πρόσφατη έκδοση, με πρωτότυπο κείμενο, αλλά και ερμηνεία στη δημοτική γλώσσα) και μας πρόετρεψε να εντρυφούμε τακτικά σ' αυτό το μοναδικό θησαυρό.

Το ελάχιστο χρέος μας προς τους αδελφούς μας που έχουν ανάγκη μας θυμίζει καθημερινά από την αρχή της σχολικής χρονιάς η Γ΄ Γυμνασίου. Σχολικά είδη που διατίθενται σε χαμηλή τιμή για την ενίσχυση της εξωτερικής ιεραποστολής στη Μαδαγασκάρη, μετουσιώνουν ένα μας ευρώ σε βασικά είδη διατροφής, που κρατούν στη ζωή, μέρα τη μέρα, ψυχές «υπέρ των Χριστός απέθανε»...

Τη μεγάλη εορτή των Εισοδίων της Παναγίας γιορτάσαμε με εκκλησιασμό που έγινε στον Ενοριακό Ναό της περιοχής μας. Μεγάλος αριθμός των μαθητών και των καθηγητών κοινωνήσαν, μετά από κατάλληλη προετοιμασία. Στο τέλος δεχτήκαμε όλοι τα συγχαρητήρια και την επιβράβευση του λειτουργού ιερέα για την ευπρέπεια και την τάξη που τηρήσαμε καθ' όλη τη διάρκεια του ι. μυστηρίου.

και δημιουργίας

Η νέα Περιβαλλοντική Ομάδα του Σχολείου μας άρχισε τη δράση της. Η πρώτη συνάντηση άφησε καλές εντυπώσεις και δημιούργησε προσμονή για τη συνέχεια. Ξεκίνησε με ένα παιχνίδι γνωριμίας ανάμεσα στα μέλη της, ενώ ακολούθησε το παιχνίδι του Κρυμμένου Θησαυρού, μέσα απ' το οποίο ανακαλύψαμε το θέμα του φετινού

προγράμματος, που είναι το έδαφος. Στην ευχάριστη συζήτηση που ακολούθησε αναπτύχθηκαν βασικά σημεία με τα οποία θα ασχοληθούμε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι φέτος στο Σχολείο μας άρχισε να λειτουργεί και νέο τμήμα αρχαρίων στα ιταλικά, καθώς οι περσινοί μαθητές παρακολουθούν ήδη την επόμενη τάξη. Παράλληλα, λειτουργούν κανονικά τα υπόλοιπα ενδοσχολικά φροντιστήρια εκμάθησης αγγλικών, γαλλικών και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Οι μαθητές του Λυκείου και της Γ΄ Γυμνασίου παρακολούθησαν ένα σεμινάριο για πτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό. Ο κ. Νικολόπουλος, Πρόεδρος της ABS Group, επισκέφθηκε το σχολείο μας. Μας τόνισε ότι, αφού πρώτα βάλλουμε τα δυνατά μας για τις εισαγωγικές εξετάσεις στην Ελλάδα ως πρώτο μας στόχο, αν χρειαστεί μπορούμε να έχουμε ως εναλλακτική επιλογή τις σπουδές στο εξωτερικό. Σκοπός αυτής της ενημέρωσης ήταν να μάθουμε πώς και με ποια κριτήρια πρέπει να επιλέξουμε σχολή σε περίπτωση που θέλουμε να πάμε στο εξωτερικό ή να φοιτήσουμε σε κάποια ιδιωτική σχολή στην Ελλάδα. Η επιμόρφωση ήταν πολύ ενδιαφέρουσα και άνοιξε σε όλους μας νέους ορίζοντες. Το δυσάρεστο είναι πως οι δρόμοι αυτοί ανοίγονται και εξαιτίας μιας δυσμενούς κατάστασης, της οικονομικής κρίσης, που οδηγεί πολλούς νέους να εγκαταλείπουν την πατρίδα μας αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον.

Οι Παρατηρητές: Στ. Πανταζή & Αδ. Τσουρουφλή, Γ΄ Γυμν.,
Ε. Μιχόπουλος, Α΄ Λυκ., Μ. Κακούρη, Γ΄ Λυκ.

Ξενογλωσσό

Holiday Trivial

To play Holiday Trivial first enlarge this Christmas tree gameboard or draw the tree on the class board.

Next, divide the class into two teams, the RED team and the GREEN team.

To start the game, toss a coin to see which team will go first. Each team has separate questions and answers. When a team launches on a numbered space, refer to the corresponding numbered question. If the team answers the question correctly, they may move to the next space. If the answer is incorrect, they must give up their turn. The object of the game is to see which team can get to the top of the tree first.

Green Team

1. What do bad boys and girls get for Christmas?
2. What is Santa Claus called in England?
3. How do you say "Merry Christmas" in Mexico?
4. What is the date of Christmas Eve?
5. In the Bible story about the first Christmas, why did Mary and Joseph go to Bethlehem?
6. Name the flower commonly used at Christmas.
7. Name the third of Santa's reindeer.
8. In the song "The twelve days of Christmas" what was sent on the eighth day?
9. Which are the two main Christmas colors?
10. Name three words Santa says when he is happy.
11. What do animals do on Christmas Eve?
12. Which is the first day of winter?

Παν. Κουρκουλιώτη - Αθ. Κουζή Α' Λυκ.,
Χρ. Ανυφαντή, Γ' Γυμν.

Red Team

1. What is the name of the little disabled boy in the movie "The Christmas Carols"?
2. Who is "coming to town" in the popular Christmas carols?
3. What do people hang on their door at Christmas?
4. Name the famous Christmas village enjoyed by children.
5. In what country do you wish someone "Joyeux Noel"?
6. Who was chosen to guide Santa on Christmas Eve?
7. What do Dutch children leave out for Santa to fill in with presents?
8. Who first show the star in Bethlehem?
9. Name one of the ingredients of the New Year cake.
10. What is a crèche?
11. Name the famous showman.
12. Which song goes "La la la la la la la" ?

With many thanks to Scholastic Company
Επιμέλεια: κ. Ελ. Αναστασοπούλου, Εκπ/κός

Coutûmes pour Noël

Comme tous les pays, la France aussi a des coutûmes pour Noël!

Une très belle tradition est la décoration de la maison avec des fleurs et des étoiles de Noël. Les fleurs sont appellés Alexandrins.

Elles sont rouges et magnifiques. En plus ces fleurs données comme un cadeau décorent la cheminée ou la table de la fête et cela crée une ambiance chaleureuse!

Χρ. Ανυφαντή, Γ΄ Γυμν.

Περίληψη στα ελληνικά

Γαλλικά χριστουγεννιάτικα έθιμα

Όπως όλες οι χώρες, έτσι και η Γαλλία έχει χριστουγεννιάτικα έθιμα. Ένα τέτοιο είναι η διακόσμηση του σπιτιού με αλεξανδρινά, που δημιουργούν μια ζεστή ατμόσφαιρα. Παλιότερο έθιμο ήταν ο «κορμός των Χριστουγέννων», ένας τεράστιος κορμός δέντρου που οι άνθρωποι έφερναν μέσα στο σπίτι, γιατί πίστευαν πως οι στάχτες του «έδιωχναν τα κακά πνεύματα»... Σήμερα, ο «κορμός των Χριστουγέννων» έχει γίνει ένα χριστουγεννιάτικο γλυκό ρολό, γλασαρισμένο με κρέμα καφέ ή σοκολάτας και διακοσμημένο με φύλλα γκι και ζαχαρωτά τριαντάφυλλα.

La «bûche de Noël». La coutûme voulait que, la veille de Noël, on aille chercher une énorme bûche de bois, appelée la «bûche

de Noël», et qu'on la rapporte à la maison en grande pompe. Le soir de Noël, le maître de maison la plaçait dans l'âtre, en arrosant le tronc de l'huile, du sel et du vin. Les cendres de cette bûche «éloignaient les pouvoirs maléfiques du diable»... Aujourd'hui, la bûche de Noël est devenue une pâtisserie traditionnelle, qui a la forme d'une gâteau roulé, glacé de crème au café ou au chocolat et décoré de feuilles de houx et de roses en sucre!

Στ. Πανταζή, Γ΄ Γυμν.

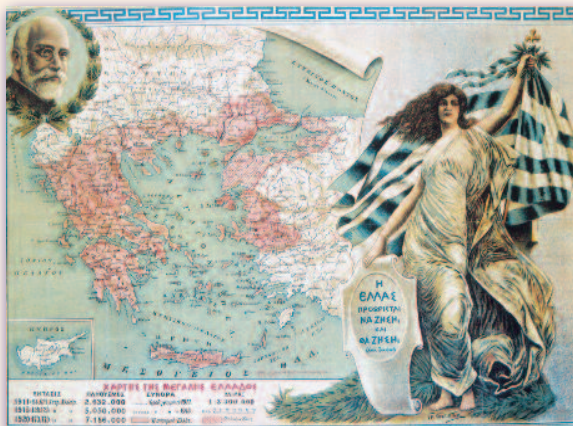
Επιμέλεια: κ. Παν. Κοντονάσιου, Εκπ/κός

ΟΙ ΠΡΩΤΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διάγγελμα του πρωθυπουργού Έλευθερίου Βενιζέλου

«Εἰς νέον ἀγῶνα μᾶς καλεῖ ἡ πατρίς. Ἐνῶ συνεμαχήσαμεν μέ ἄλλα Χριστιανικά κράτη, διὰ νά ἀπελευθερώσωμεν πάσχοντας ἀδελφούς μας καί ἠτύχησαμεν νά ἴδωμεν τόν ἀγῶνα μᾶς στεφανούμενον ὑπό τῆς νίκης, ἀπληστος ἡ σύμμαχος Βουλγαρία, ἀρνηθεῖσα πάσαν συνεννόησιν, ἐπεζήτησε νά σφετεριστῆ ἡ μόνη αὐτή τούς καρπούς τῆς κοινῆς νίκης, χωρὶς νά ἀναγνωρίζη εἰς τούς ἄλλους μήτε ἐθνολογικά δικαιώματα, μήτε τίποτε...

Ἐνώπιον τῆς ἀχαρακτηρίστου ταύτης συμπεριφορᾶς τό καθήκον τῶν λοιπῶν συμμάχων ἦτο σαφῶς διαγεγραμμένον. Ἐπεβάλλετο εἰς αὐτούς νά ἀμυνθῶσι κατά τῆς τέως συμμάχου. Ὁ ἑλληνικός λαός ἐν στενῇ μετά τούτων ἀλληλεγγύῃ καί ἔχων πεποίθησιν εἰς τήν ἱερότητα τοῦ σκοποῦ, ἀναλαμβάνει τά ὄπλα εἰς νέον ὑπέμβωδων καί ἐστιῶν ἀγῶνα.

Ὁ ἑλληνικός στρατός τῆς ξηρᾶς καί τῆς θαλάσσης, ὁ ἀναδείξας μεγαλυτέραν τήν Ἑλλάδα, καλεῖται νά συνεχίσῃ τούς τιμημένους ἀγῶνας του καί νά σώσῃ τούς μόλις ἀπελευθερωθέντας ἀδελφούς του ἀπό τῆς ἐπαπειλουμένης νέας καί πλέον δεινῆς δουλείας.

Τό ἑλληνικόν ἔθνος στηριζόμενον μέ ἐδραῖαν πεποίθησιν εἰς τήν ἰσχύν τοῦ δικαίου του καί τόν ἡρωϊσμόν τοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος ἐλάμπρυνε τό ἑλληνικό ὄνομα καί ἀνεβίβασε τήν Ἑλλάδα εἰς τό ὕψος τῶν ἡρωϊκῶν παραδόσεων καί τῆς περιλάμπρου αὐτῆς ἱστορίας, δέν θά φεισθῆ καί πάλιν οὐδεμιᾶς θυσίας πρὸς εὐόδωσιν καί τοῦ νέου ἀγῶνος, ὁ ὁποῖος συμπληρώνει καί ἐξασφαλίζει τό ἀπελευθερωτικόν ἔργον τοῦ πρώτου.

Ζήτω τό Ἑλληνικόν Ἔθνος

Ὁ Πρωθυπουργός

Ἐλευθέριος Βενιζέλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ ΤΟΜΟΥ 2013

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ

«Παιδείας γεγονός...» Μ. Βασιλείος	σ. 2
Από την αιωνιότητα του Θεού	σ. 26
Τα ιδανικά δυναμώνουν	σ. 50
Κατ/κα Σεμινάρια «Κ.Π.»	σ. 74
Αναστάσιμο	σ. 98
Ανθελληνικοί διωγμοί... ..	σ. 122
Ικεσία	σ. 146
Απολυτικό 28 ^{ης} Οκτ.	σ. 170
Μουσείο εικόνων	σ. 194
Εόρτια ενημέρωση	σ. 218

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

Ο ελεύθερος χρόνος μας (Χ.Γ.Κ.)	σ. 3
Πόσο λίγο ζει ο άνθρωπος! (Κ.Ε.Τ.)	σ. 27
Η αντίσταση του έθνους (Χ.Γ.Κ.)	σ. 51
Οι ήρωες (Κ.Ε.Τ.)	σ. 75
Γύνοι, τι κλαίεις; (Χ.Γ.Κ.)	σ. 99
Η πρώτη Αποστολική Περιοδεία (Χ.Γ.Κ.)	σ. 123
Με το άνοιγμα των σχολείων (Χ.Γ.Κ.)	σ. 147
Υπέρ βωμών και εστιών (αντιγρ. Χ.Γ.Κ.)	σ. 171
Σοφή και Αγία (Χ.Γ.Κ.)	σ. 195
Τα Χριστούγεννα των ορφανών (Ν.Α.Κ +)	σ. 218

ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ

«... ο συλαγωγών διά της φιλοσοφίας. ....»	σ. 3
«χίλια έτη ως η εχθές...»	σ. 27
«έτεροι εμπαιγμών και μαστίγων...»	σ. 51
«Εγώ 'μαι κείνο το πουλί...»	σ. 75
«Αύτη εστίν η νίκη...»	σ. 99
«Τα κατά πόλιν δεσμά...»	σ. 123
«Συκοφάντης και κόλακας...»	σ. 147
«Μητρός τε και πατρός...»	σ. 171
«Ο καθαρότατος ναός...»	σ. 195
«Ο Πατήρ ευδόκησεν...»	σ. 219

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΓΩΝΙΑ

- Το θέμα της Θράκης. Ξύπνησα πάλι σήμερα (ποίημα)	σ. 18-19
- Σχολιασμός δοκιμίων Κ.Ε.Τσιφρόπουλος	σ. 42-43
- Η προσφορά των διδασχών Αγ. Κοσμά,	
- Φιλίας στίχοι (ποίημα)	σ. 66-67
- Κρίσεις ποιότητας ελληνικής Τ.Υ.	σ. 88-9
- Οι έφηβοί μας στη Βουλή των Ευρωπαίων εφήβων. Η Ανάσταση (ποίημα) Θ. Πούλη	σ. 114-5
- Ένα πρωτότυπο πρόγραμμα διδασκαλίας μαθηματικών (ομάδα μαθητών (λογοτεχνών)	σ. 130-31

- Για την εμπορευματοποίηση της τέχνης, «κλεμμένη ιστορία» (ποίημα)	σ. 138-9
- Το αίσθημα της τιμής στην τραγική ποίηση, «Το τέλος ενός θρύλου» βιβλιοκρισία	σ. 162-3
- Πως θα ήθελες το σχολείο, τον αθλητισμό, την οικογένεια;	σ. 184-5
- Η πόλη που πεθαίνει. Η συμβίωση, μήνυμα διαμαρτυρίας	σ. 204-5

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Περιβαλλοντικά προηγ. μήνα	σ. 22
- Περιέργα ψάρια αμφίβια στα ... δένδρα	σ. 44-5
- Εξόρμηση στη λίμνη Τσιβλού	σ. 82
- Επίσκεψη στο COSTA NAVARINO	σ. 117
- Πρόγραμμα 2012-13: Ο επίλογος	σ. 142
- Ιστιοπλοΐα- ιστιοδρομία	σ. 188-90
- ΦΩΤΟ: Οι μαθητές μας στη Βενετία και στη Μασσαλία	σ. 216

Η ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

- Μια δασκάλα στη σκλαβωμένη Ελλάδα (α)	σ. 32-33
- Μια δασκάλα στη σκλαβωμένη Ελλάδα (β)	σ. 56-57
- Τα σχολεία της Σπάρτης Μ. Ασίας	σ. 126-7
- ΦΩΤΟ: Μαθήτριες αστικής σχολής Κων/πολης (σχ. έτ. 1950-51)	
- ΦΩΤΟ: Οι μαθητές μας στη Βενετία και στη Μασσαλία	σ. 216
- Τα Χριστούγεννα των ορφανών. Ν. Α. Κοντόπουλος (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε' Δημοτικού, Αθήναι 1952)	σ. 219
- Το Βυζάντιο. Ν. Α. Κοντόπουλος (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε' Δημοτικού, Αθήναι 1952)	σ. 221
- Ο μικρός Φώτος (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Β' Δημ. «Τα κρινολούλουδα», Αθήναι 1947)	σ. 223
- Το χιόνι. Κ. Γ. Καριωτάκης (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Γ' Δημοτικού, Αθήναι 1947)	σ. 223
- Ο παπαγάλος (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Β' Δημ. «Τα κρινολούλουδα», Αθήναι 1947)	σ. 224
- Το καράβι (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Β' Δημ. «Τα κρινολούλουδα», Αθήναι 1947)	σ. 225
- Από το ημερολόγιο ενός μαθητού (ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Γ' Δημ. «ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ», Αθήναι 1947)	σ. 226
- Οι χωριανοί. Γεώργιος Αθάνας (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε' Δημοτικού, Αθήναι 1952)	σ. 227
- Χριστιανική καρδιά. (Διασκευή) Λέων Μελάς (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Ε' Δημοτικού, Αθήναι 1952)	σ. 228
- Οι τέχνες. (Από το ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Β' Δημ. «Τα κρινολούλουδα», Αθήναι 1947)	σ. 229

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΧΑΡΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ: Διαγωνισμός ψυχαγωγίας. Στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών. - Συνάντηση γονέων και εκπαιδευτικών. - Ζαχαροπλαστική μαθητριών Α΄ Γυμν. .... σ. 10-11

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ: Κοπή της βασιλόπιτας. - Διαγωνισμός κατασκευής σχεδίας. - Διαγωνισμός κωμικού θεατρικού. - Απονομή διπλωμάτων Αγγλικών, Γαλλικών και Η/Υ στους επιτυχόντες. .... σ. 36-37

ΜΑΡΤΙΟΣ: Γνωριμία με την Αγία Φιλοθέη. - Ερασιτεχνικό ανακυκλωμένο χαρτί. - Εκδρομή στο όρος Οίτη. - στο χάνι της Γραβιάς. - Στα καταφύγια στις Βρύζες, ορειβασία και ποδηλασία. .... σ. 62-63

ΑΠΡΙΛΙΟΣ: Σεμινάριο επαγγελματικού προσανατολισμού. - Η Τσικνοπέμπτη με σουβλάκια κ.ά. και παραδοσιακούς χορούς. - Εκδρομή στη λίμνη Τσιβλού. - Η γιορτή μας «Το παιδομάζωμα» και η παρέλαση του σχολείου μας στην Κόρινθο για την 25^η Μαρτίου. .... σ. 90-91

ΜΑΪΟΣ: Αφιέρωμα στην πολύπαθη Κύπρο. - Στην έκθεση Μικρασιατικής Στέγης Κορίνθου για τη Σμύρνη. - Οργάνωση δημογιορτών Κορινθίων και Κερκυραίων. - Στην ακολουθία των Χαιρετισμών. - Προηγιασμένη θ. λειτουργία στη Ι. Μ. Ταξιαρχών. .... σ. 112-113

ΙΟΥΝΙΟΣ – ΙΟΥΛΙΟΣ: Εκδρομή σε ιστορικά και αξιοθέατα μέρη της Πελοποννήσου. - Πρωτότυπο πρόγραμμα μαθηματικών. - Κατασκηνωτικά Σεμινάρια του Σχολείου μας. - Εξετάσεις για την απόκτηση διπλωμάτων Αγγλικής Γαλλικής και ECDL. - Σχολικός εκκλησιασμός κ.ά. .... σ. 134-135

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ: Μαθήτριά μας εκλέχθηκε ως Βουλευτής για τη Βουλή των Εφήβων. - Συγχαρητήρια στους αποφοίτους μας στην Γ΄ Λυκείου, πέρασαν όλοι στις πανελλαδικές εξετάσεις. - Ανασκόπηση της σχολικής χρονιάς 2012-13. - Εορτασμός προς τιμήν Απ. Παύλου στο σχολείο μας. - Τα γενικά συνθήματα «Συμπολίται των Αγίων» και Μεσίτερε στον Υιόν Σου» στις φετινές μας κατασκηνωτικές περιόδους. - Ομιλίες- διαλέξεις που έγιναν στις Κατασκηνωτικές περιόδους. .... σ. 158-159

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ: Ιδιαίτερη ευλογία του Σεβ. Μητροπολίτου μας στα Εκπαιδευτήριά μας. - Θερμό καλωσόρισμα στην εικοσάδα μαθητών της Α΄ τάξης. - Σε όλους τους προσφιλείς μας που απόκτησαν τον τίτλο του ακαδημαϊκού πολίτη ευχόμαστε... - Κάθε πρωί με την έπαρση της σημαίας μας ακολουθεί και το πρωινό κοινωνικό σύνθημα. - Αποδέχτηκαν με χαρά, οι μαθητές της Α΄ τάξης την ωραία σχολική ενδυμασία τους. .... σ. 176-177

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ: Στην αίθουσα εκδηλώσεων η διπλή γιορτή της Σημαίας και της 28^{ης} Οκτωβρίου. - Στην παρέλαση της 28^{ης} Οκτωβρίου συμμετείχε ολοπρόθυμα η μαθητική μας κοινότητα. - Εκπαιδευτική επίσκεψη στη Βουλή των Ελλήνων. - Συμμετοχή μαθητών μας στην τέλεση χειροτονίας εις πρεσβύτερον, γνωστού καθηγητού μας. .... σ. 210-211

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ: Πενθήμερο αφιέρωμα της Γ΄ Γυμνασίου στην Αγ. Γραφή ως δώρο και αντίτυπο της Κ. Διαθήκης σε όλα τα μέλη της

μαθητικής κοινότητας. - Την εορτή των Εισοδίων της Παναγίας γιορτάσαμε με εκκλησιασμό στο παραπλήσιο Ι. ναό της περιοχής μας. - Η νέα περιβαλλοντική ομάδα του σχολείου μας αρχίζει τη δράση της. - Άρχισε η λειτουργία νέου τμήματος αρχαίων στο μάθημα της Ιταλικής γλώσσας. - Μαθητές της Γ΄ Λυκείου και Γυμνασίου σε σεμινάριο για πτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό. σ. 232-33

ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ:

Ιανουάριος: Ελληνίδα δασκάλα αναδείχθηκε ηρωίδα σώζοντας 18 παιδιά ..... σ. 10-11, κ.α.

Φεβρουάριος: Φρικαλέο παράδειγμα προς αποτροπήν ..... σ. 34-35, κ.α.

Μάρτιος: Παρέλαση 100.000 δελφινιών! ..... σ. 58-59, κ.α.

Απρίλιος: Πλωτό σχολείο στη Νιγηρία ..... σ. 86-87, κ.α.

Μάιος: Έξι μετάλλια για τις έξι συμμετοχές του πανεπιστημίου Πατρών ..... σ. 110 -111, κ.α.

Ιούνιος – Ιούλιος: Τα καλύτερα πολιτιστικά ιδρύματα του κόσμου ..... σ. 136-37, κ.α.

Αύγουστος – Σεπτέμβριος: Γιατρέυει πάντοτε δωρεάν ..... σ. 160-161, κ.α.

Οκτώβριος: Ελληνικό σχολείο στην Ίμβρο ..... σ. 182-3, κ.α.

Νοέμβριος: Ραβέννα σ. 200, Φλαγγινιανό Φροντιστήριο ..... σ. 214, κ.α.

Δεκέμβριος: Πράσινο φορτηγό πλοίο ..... σ. 230-31, κ.α.

ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ – ΙΕΡΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ:

Ιανουάριος: Σύναξης τιμ. Προδρόμου (7/1) ..... σ. 14

Φεβρουάριος: Η Υπαπαντή του Χριστού (2/2) ..... σ. 28

Μάρτιος: Σε Σένα του Χριστού Μητέρα (25/3) ..... σ. 60-61

Απρίλιος: Ο φλογερός άγιος, Μακάριος Καλογεράς, (17/1) ..... σ. 78-80

Ο άγιος Λάζαρος ..... σ. 84-85

Μάιος: «Εις το μνήμα σε επεζήτησεν...» (Πάσχα) ..... σ. 106

Ιούνιος – Ιούλιος: «Πάντα χορηγεί το πνεύμα το άγιον...» (Πεντηκοστή) ..... σ. 132-33

Αύγουστος – Σεπτέμβριος: Άγιοι Σέργιος & Βάκχος (7/10) ..... σ. 178

Οκτώβριος: Ο Προφ. Ιωήλ (19/10) ..... σ. 178

Κυριακή του Σπορέως ..... σ. 179

Νοέμβριος: Αγ. Αικατερίνη (25/11) ..... σ. 195

ΑΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

Γ. Σεφέρης βραβ. Νόμπελ (Αικ. Τακούλη) ..... σ. 5-7

Η χριστιανική πίστη των αστροναυτών Ρωσίας (Β.Π.) .... σ. 38-39

Η κούκλα της Βερονίκης (Ν.Ζ.Ο) ..... σ. 41

Άρνηση και πρόκληση (Μηνύτωρ) ..... σ. 54-55

Η συναρπαστική ζωή ενός ανθρώπου (Ρομφέα) ..... σ. 64

Οι κρυπτοχριστιανοί του Σταυρί (Κ. Αμοιριδίη) ..... σ. 65

Πάτμος το ι. νησί του Αιγαίου (Φραγκλίνος)	σ. 76-77
Διαπρεπείς σχολάρχες και διδάσκαλοι της Πατριάδος (Ν. Φορόπουλος)	σ. 81
Η ιεραποστολή στη Μαδαγασκάρη (Ε. Φωτοπούλου)	σ. 94
Η βίωση της χαράς (της συντάξεως)	σ. 100-1
Για την ευτυχία (Εμμ. Παναγόπουλου)	σ. 102- 3
Έλεν Κέλερ (της σύνταξης)	σ. 128-9
Μάρκος Μπότσαρης – ένας ήρωας λεξικογράφος (Δ. Σιατόπουλος)	σ. 212 -13

ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ - ΕΘΝΙΚΑ

Άγιος ήταν εκείνος ο αγώνας (Β.Μ.Βακάλης)	σ. 30-31
Προκήρυξης προς τας Ευρωπαϊκάς αυλάς	σ. 52-53
Η χαροκαμένη στο χορό	σ. 70
Από τον αγώνα των νέων Κυπρίων (Α. Σουρουκλής 1955-59) Κ.Σ.	σ. 83
Πασχαλινό προσκύνημα στην Αγ. Γη (Αικ. Συναία)	σ. 104 & 118
Η Τρίτη άλωση – Τα τραγικά γεγονότα 6-7 Σεπτ. 1955 (Χ.Γ.Κ.)	σ. 150-53
Ο ηρωϊσμός της Ελλάδος (Αγ. Τερζάκης)	σ. 172
Θυσία ηρωϊκή (ιστορικός)	σ. 173
Η ελληνική σημαία (ιστορικός)	σ. 174-5
Ο Ι. Λόχος και οι καταδρομικές επιχειρήσεις του.	σ. 180-1
Η προσκυνηματική μας εκδρομή (Βενετία- Άγ. Γεώργιος των Ελλήνων, Ραβέννα, η ελληνική Μασσαλία) ...	σ. 196-203
Ξενάγηση εκδρομής στις ελληνικές κοινότητες Βενετίας, Ν. Γαλλίας (της σύνταξης)	σ. 206-9
Οι Πρωτεργάται της Μεγάλης Ελλάδος	σ. 236

ΤΑ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΑ

Κατασκηνωτικά σεμινάρια 2013	σ. 107
Δηλώστε έγκαιρα συμμετοχή στα Κατασκηνωτικά σεμινάρια	σ. 144
Γενικό Σύνθημα: «Συμπολίται των Αγίων» Α΄ περιόδου	σ. 154
Γενικό Σύνθημα : «Μεσίτευε στον Υιόν Σου» Β΄ περιόδου	σ. 155
Κατασκηνωτικά στιγμιότυπα (φώτο)	σ. 156-157

ΥΜΝΟΙ – ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Η άρνηση (Σεφέρης)	σ. 7
Στους Τρεις Ιεράρχες	σ. 9
Ξύπνησα πάλι σήμερα (Κ.Π.)	σ. 19
Οδοκαθαριστής του διαστήματος (Ι.Μ.Π.)	σ. 40
Δόξα σε Σένα Μητέρα ευλογημένη (Δ.Βακάλης)	σ. 60-61
Στην αγαπημένη μου Πάτμο (Αθ. Ταρσούλη)	σ. 76
Μελαγχολία (Α. Μαλεφάκη)	σ. 89
Από τον Αναστάσιμο (Γ. Βερίτης)	σ. 101
Σε πιστεύω (Γ. Βερίτης)	σ. 118
Εμβατήριο του φίλ. Ομίλου Σπάρτης Μ. Ασίας	σ. 127

Κλεμμένη ιστορία (Αθ. Κουζή)	σ. 139
Ταπεινός σαν τα κρίνα (Χ. Κρίστου)	σ. 149
Εμπρός (Στ. Σπεράντζας)	σ. 162
Στη Σημαία μας (Στ. Σπεράντζας)	σ. 173
Μη φοβηθείς (Ι. Πολέμης)	σ. 175
Μη λες πως ο αγώνας χαμένος πάει (Αντ. Ζαχαρόπουλος)	σ. 185
Αν ήμουν παππούς (Γ. Σουρή)	σ. 205

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ – ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Βασιανστής του εαυτού σου; (Α.Ι.Α)	σ. 12-13
«Στο λάκκο με τα λιοντάρια» Βιβλικό διήγημα (Β. Μουστάκης)	σ. 15 -17
Ξεπέρασε τη χλιρότητα (Α.Ι.Α)	σ. 166
Ο Μικρός Φώτος (Κρινολούλουδα)	σ. 223
Από το ημερολόγιο ενός μαθητή: Μια ευγενική ψυχή	σ. 226
Χριστιανική καρδιά (Διασκευή Λ. Μελά)	σ. 228

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

SAVE OR SPEND? (Χριστ. Ανυφαντή)	σ. 20
UN EVENEMENT HUMORISTIQUE (Αδ. Τσουρουφλή)	σ. 21
UN WEEK – END A LA CHAMPAGNE (Κατερίνα Τσιμπίκου)	σ. 46
TO THEM... (Μαρία Μαρκαντώνη)	σ. 68
DESCRIVI LA TUA CASA (Ελ. Παπαδημητρίου)	σ. 69
L'ILE DE PATMOS ("PATMOS", MUNICIPALITE DE PATMOS)	σ. 92
THE FIGHT FOR FREEDOM IN CYPRUS OF E.O.K.A (Μαρία Αντζουλάτου)	σ. 93
LES NTIC DANS NOTRE CLASSE D' ENSEIGNEMENT (Κατ. Τσιμπίκου)	σ. 116
DECOUVREZ LA CUISINE FRANCAISE! (Κ. Γκαραβέλλου)	σ. 140
IS SOCCER STILL A WORTHWHILE SPORT OR WOULD YOUNG PEOPLE BE BETTER OFF WITHOUT IT? (Μ. Τσουρουφλή)	σ. 141
DECOUVREZ LA CUISINE FRANCAISE! (RECETTES DES NOS ELEVES) (Προκόπης Φράγκος)	σ. 164
OUR CITY IS NOT AS CLEAN AS IT SHOULD BE (Χρ. Ανυφαντή)	σ. 165
LA GUERRE DE 1939	σ. 186
WATCH WHAT YOU EAT	σ. 187
LES ORIGINS GRECS DE MARSEILLE	σ. 211
HOLIDAY TRIVIAL (Παν. Κουρκουλιώτη- Αθ. Κουζή, Χρ. Ανυφαντή)	σ. 234
COUTUMES POUR NOEL (Χρ. Ανυφαντή, Στ. Πανταζή)	σ. 235

ΣΠΙΘΕΣ ΤΟΥ ΠΥΡΣΟΥ – ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ιανουάριος σ. 23, Φεβρουάριος σ. 47, Μάρτιος σ.71, Απρίλιος σ. 95, Μάιος σ. 119, Ιούνιος - Ιούλιος σ. 143, Αύγουστος - Σε- πτέμβριος σ. 167, Οκτώβριος σ. 191, Νοέμβριος σ. 215

ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Άθηναι 1947